

helyszíni szemlét végeztünk, melynek során a kis területen beszántott földben cserepeket gyűjtöttünk. A töredékek a késő középkorba (15–16. sz.) tartozhatnak.

EGRY ILDIKÓ

143. Győr, Apáca utca 9.

(Győr-Moson-Sopron megye) Ró, Kk, Ú

2000. április 17. és május 17. között került sor a telken álló műemlékház hátsó udvarának feltárására, amelyet a ház felújítása és irodaházzá való építése indokolt. E munkálatok során az eddig beépítetlen hátsó udvaron 4 méter mélységig szintsüllyesztést terveztek egy lépcsőház kialakításához. Az udvar É-i végétől egy kb. 120–150 cm-es szakaszt statikai szempontok miatt érintetlenül hagytunk – ennek megbolygatására az építési terv szerint sem kerül sor.

A feltárás során a ház egy korábbi építési fázisában használt, később használaton kívül helyezett és elfalazott pincerészletet sikerült kibontatunk a hátsó udvaron. A pinceszakasz korábbi épületfázishoz való tartozására utal az a tény, hogy annak falai nem illeszkednek a ház alatt elterülő, ma is használatos újkori pince és ház falaihoz, ellenben párhuzamosan futnak, illeszkednek azokkal a feltárás során előkerült, s az udvarba szinte „belógó” alapfalakkal, amelyekre a ma is álló, szomszédos házhoz tartozó, az udvart Ny-ról határoló falat és az Apáca utcai ház udvarra nyíló ajtaját hordozó falat emelték. A ház többszöri átépítése nyomon követhető volt egyébként a felmenő falak, a belső válaszfalak és a ház alatt húzódó, ma is használt pince falainak megfigyeléskor is.

Megfigyelhettük, hogy az udvar területét a ház többszöri átépítése során építkezési törmelékkel (kavics, malterrögök, bélyeges téglák az 1660 és 1885 közötti időszakból) és konyhai hulladékkal (közép-, későközép- és újkori kerámiatöredékek, valamint késő középkori réz bútorveret; sertés, marha- és szárnyas-csontok) töltötték fel a mai járósíntig. A betöltést jellemezte, hogy míg az udvar jelenlegi É-i végében főleg építési törmelékkel találtunk minimális kerámia anyaggal, addig a D-i oldalon – különösen az udvarba nyíló ajtó küszöbének környékén – az építési törmelékben felszaporodott az állatcsontok és a különböző korú kerámia mennyisége.

A korábbi épületszakaszhoz tartozó pince első nyomai 140 cm-es mélységnél jelentkeztek először. A bontást nehezítette, hogy az udvarban modern kori derítőakna és a bele vezető szennyvízcsövek helyezkedtek el, s ezek lefektetése során az udvar legfelső 1,5 méterét erősen átforgatták. Az újkori csatorna fedőtégláira 120 cm-es mélységben bukkantunk.

Az általunk kibontott pinceszakasz falai 355–400 cm mélységig húzódtak, ahol is a pinceszakasz egykori járósíntjét téglaburkolattal látták el. Ennek felszedése után már a bolygatatlan, sárga altalaj jelentkezett.

A ház átalakítási munkáival párhuzamosan a földszinten és az emeleti szobákban is végeztünk megfigye-

léseket, illetve gyűjtöttük az előkerült leletanyagot. Erre főleg az emeleti szobák padló alatti, bolthajtások feletti törmelékes feltöltésének tisztításakor volt szükség.

Ebben a betöltésben római-, közép-, késő közép- és újkori kerámiatöredékeket, újkori zöldmázás szemes és növényi ornamentikával gazdagon díszített kályhacsempeket, valamint gyermek koponyacsontokat találtunk. Mivel a boltozat feletti betöltés meglehetősen sok feltöltő anyagot igényelt, azt valószínűleg a közeli várkörnyék hulladékos földjéből, feltöltéséből hordták be. A hulladékos betöltés összehordását megkönnyítette, hogy a Vár maga is többszöri átépítésen ment keresztül.

A feltárás céljának megfelelően a területet addig a mélységig kutattuk át, amíg az építési tervek szerint az esetlegesen felbukkanó régészeti leleteket, objektumokat veszély fenyegetné. Mivel az udvaron feltárt pinceszakasz falai nem húzódtak le 400 cm-es mélység alá, ezért azok felszedése után az ásatást befejeztük.

A leletek a győri Xantus János Múzeumba kerültek.

BOLEGA ERIKA

144. Győr, Belváros, Baross Gábor utca–Árpád út–Aradi vértanúk útja–Bajcsy-Zsilinszky út

(Győr-Moson-Sopron megye) Ró, Kk, Ú

A területen Győr Megyei Jogú Város mélygarázs építését tervezi, az ásatásra ezért került sor, mert – számunkra ismeretlen okból – az érintett telkek közül néhányra (7166 hrsz. Baross G. u. 26.; 7169 hrsz. Baross G. u. 30.; 7170 hrsz. Baross G. u. 32.; 7176 hrsz. Aradi vértanúk útja 19.; 7177 hrsz. Bajcsy-Zsilinszky u. 34.; 7167 hrsz. Bajcsy-Zsilinszky u. 36.) az 1950-es években régészeti védeltséget jegyeztek be.

Az ásatásra 2000. április 4. és május 4. között került sor. Mivel a terület nagy részén ismeretlen pincék voltak, amelyek a régészeti objektumokat nyilvánvalóan megsemmisítették, a tömb közepén sikerült egy bolygatatlannak vélt területen 2×15 m-en kutatóárkot nyitnunk, valamint az egyik pince falának elbontásával kissé délebbre a rétegsort meghatározni. Mindkét felület metszetéből nyilvánvalóvá vált, hogy a török kori vár 17. századi Montecuccoli-féle bővítésének megépítésével, az előretolt ágyúállások kiépítésével az említett terület még a várakozás részét képezte, és mint ilyen teljesen vegyes betöltési rétegeket tartalmaz, amelyben 19. század elejei kerámia római leletekkel vegyesen kerül elő, vízszintes felületen pedig semmilyen objektum nem figyelhető meg.

A régészeti védeltség fenntartását semmi sem indokolja.

SZÓNYI ESZTER

145. Győr, Kisbácsa, Száva utca

(Győr-Moson-Sopron megye) Ró

2000 áprilisában Takács Zoltán építészmérnök jelentette a Xantus János Múzeumban, hogy kisbácsai, Száva utcai telkükön római sírkő van.